

Verslag: Integratie onder druk in “superdiverse” samenleving

Meerderheid vormt in steeds meer grote steden de minderheid en de jonge generatie migranten integreren niet langer meer in de oude meerderheidsgroep. Dat zijn de belangrijkste uitkomsten van de lezing van Prof. Maurice Crul tijdens de themabijeenkomst superdiversiteit op 11 oktober.

Drie van de vier grootste steden in Nederland – Utrecht op het moment nog uitgezonderd – heeft een steeds kleiner wordende groep autochtonen, ten overstaan van de burgers met een migrantenachtergrond. Ten gevolge van de zogenaamde ‘meerderheid-minderheidssteden’ valt er op te merken dat de jonge generatie migranten steeds minder integreren in de ‘oude’ autochtone meerderheid.

Maurice Crul met een spoedcollege 'Superdiversiteit'. Foto: Pinar Bakirhan

Enkele oorzaken liggen volgens Crul ten grondslag aan deze ontwikkelingen. De twee voornaamste redenen zijn op de eerste plaats de steeds scherper getrokken etnische scheidslijnen tussen bevolkingsgroepen - met als gevolg discriminatie en uitsluiting van bepaalde groepen - en op de tweede plaats het zelf segregerende gedrag van de autochtone bevolking. Doordat groepen autochtonen zichzelf onttrekken aan gebieden waar veel migranten wonen, leeft de ‘druk’ om te integreren minder bij laatstgenoemde groep.

Volgens Crul zien we niet alleen steeds minder de klassieke vorm van integratie waarbij migranten integreren en op den duur assimileren in de meerderheidsgroep, maar is het zelfs zo dat contact en omgang tussen jonge allochtonen en autochtonen onder druk komt te staan. Kinderen van migranten zoeken hun ‘heil’ in andere migrantenkinderen en groeien met elkaar op en steeds minder met de autochtone leeftijdsgenoten.

Naast de voorgenoemde ontwikkelingen en diversiteit tussen groepen is er ook een ander fenomeen ontstaan, namelijk diversiteit binnen (etnische) groepen zelf. Dit betreft voornamelijk de tweede

generatie. Hogeropgeleiden met een migratieachtergrond zoeken naar soortgelijken: ze onttrekken zich uit het oude milieu die sociaaleconomisch achterblijft.

Identiteit

Onder de aanwezigen was ook Kees Diepeveen, wethouder Cultuur en Participatie. Hij hamerde erop dat het niet één identiteit is waar men naar op zoek moet gaan, maar naar de erkenning van alle identiteiten. Als persoon heb je namelijk niet slechts één enkel identiteit, maar ben je in feite meerdere personen in één.

Uitgangspunt hierbij moet zijn dat men voornamelijk moet kijken naar de identiteiten die elkaar raken, meer dan waarin de één van de ander verschilt. *“Iedereen telt mee. Ware inclusiviteit verbindt iedereen, en houdt rekening met iedereen. Dus laten we het met elkaar doen voor een sociale stad en een inclusieve samenleving.”*, aldus Diepeveen.

Superdiversiteit

Het laatste decennium is het begrip “Superdiversiteit” steeds meer een *hot* item geworden onder wetenschappers. Ten grondslag aan deze interesse liggen drie trends op demografisch gebied, te weten de in aantal toegenomen migrantengroepen in Nederland, het ontstaan van meerderheid-minderheidssteden en toenemende diversiteit binnen de migrantengroepen.

Door toedoen van deze ontwikkelingen dient er volgens Maurice Crul een nieuw integratieperspectief te komen. Immers, wie moet zich aan wie aanpassen als de ‘oude’ meerderheid de minderheid is? En is Nederland met haar wetgeving wel berekend op een “superdiverse” samenleving, vroeg één van de aanwezigen zich af. Crul stelt dat dit voorlopig nog een item is voor de grote steden: *“De situaties in de steden verschillen van elkaar en de discussie is niet altijd hetzelfde. Duidelijk is wel dat de grootste steden zich afscheiden van de binnensteden en zodoende de discussie over bepaalde thema’s zoals superdiversiteit meer een discussie tussen steden wordt en minder op nationaal niveau wordt gevoerd.”*